

Kościoły Śląska Cieszyńskiego. Część 13/15 - Filiał Hażlach Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Cieszynie

Data publikacji: 6.09.2015 12:25

Tak, jak wspomnieliśmy w poprzednim artykule opisującym historię hażlaskiej parafii katolickiej - do tej miejscowości również dotarła wittenberska reformacja. Hażlach był wtedy własnością szlacheckiej rodziny Bludowskich z Dolnych Błędowic.

□

Pierwszym przedstawicielem tej rodziny, który przeszedł na protestantyzm, był Joachim. To właśnie on odziedziczył po ojcu Hażlach, a w 1597 roku dokupił Kończyce Wielkie. Pierwszym znanym, miejscowym duszpasterzem był ks. Jan Pragenus, który w 1636 roku został powołany z Pogwizdowa przez Fryderyka Bludowskiego. Swoją służbę pełnił przez 10 lat, a później został przeniesiony do zboru w Dolnych Błędowicach. Jego czwarty syn, Krzysztof, jest uważany za pierwszego pastora rodem z Hażlachu.

Śmierć księżnej Elżbiety Lukrecji w 1653 roku, przejście księstwa cieszyńskiego pod berło królów czeskich - Habsburgów oraz czasy kontrreformacji przyniosły ciężkie czasy dla lokalnych ewangelików: zamknięto wszystkie protestanckie świątynie, a pastorów wygnano. 18 kwietnia 1654 roku zamknięto drewniany kościół w Hażlachu. Ewangelicy nie porzucili swej wiary - uczęszczali na tajne nabożeństwa w leśnych kościołach, czytali Słowo Boże i śpiewali pieśni z kancjonału ks. Jerzego Trzanowskiego w zaciszach swoich domów.

Sytuacja poprawiła się po ponad pięćdziesięciu latach, kiedy protestanci otrzymali zgodę na budowę jednego na całym Górnym Śląsku kościoła przed Cieszynem - Kościoła Jezusowego. Ówczesny właściciel Hażlacha, baron Jerzy Fryderyk Bludowski, miał wielki wkład w jego powstaniu. Jak głoszą pewne źródła, pod uwagę budowę w dobrach barona na Hażlachu.

W 1852 roku ukonstytuowała się ewangelicka gmina szkolna Hażlach-Brzezówka. Rok później powstała szkoła, wybudowana na polu zakupionym od gospodarza Jana Koniecznego. W 1858 roku został założony cmentarz ewangelicki. Dzięki temu wierni nie musieli już grzebać bliskich na katolickich cmentarzach w Hażlachu i Pogwizdowie czy w oddalonym Cieszynie.

W 1872 roku przystąpiono do budowy kaplicy cmentarnej. Prace zakończono już latem, jednak ze względu na brak dzwonów nie można było jej poświęcić. Jan Górniak - dzierżawca arcyksięskich dóbr w Hażlachu - pisał w tej sprawie do samego cesarza niemieckiego Wilhelma. Prośba została spełniona i gmina ewangelicka otrzymała trzy zniszczone armaty, z których na własny koszt odlała dwa nowe dzwony. Zakupiono też zegar na wieżę. 8 września 1873 roku nastąpiło uroczyste poświęcenie kaplicy.

15 sierpnia 1923 roku założono Czytelnię Ewangelicką, której zaplecze stanowiła biblioteka szkoły ewangelickiej i sala w starej szkole (budynek parafialny dziś określany Czytelnią). W głównej mierze skupiała młodzież, która organizowała różnego rodzaju imprezy, wieczorki, spotkania, przygotowywała i odgrywała sztuki teatralne. To właśnie z inicjatywy młodzieży skupiającej się wokół Czytelni zakupiono (w Czechosłowacji) pierwsze organy do kaplicy - instrument poświęcono 7 grudnia 1924 roku. Pięć lat później, ks. Józef Nierostek założył szkółkę niedzielną dla dzieci.

Koniec II wojny światowej był czasem wznowienia działalności kościelnej. Nauczyciel Adolf Lipka powołał w Hażlachu oddział Związku Polskiej Młodzieży Ewangelickiej (rozwiązany później przez władze komunistyczne), dzięki któremu wznowiono działalność chóru i sekcji teatralnej. Do czasów współczesnych przeprowadzono wiele prac remontowych. 15 kwietnia 2001 roku odbyło się ostatnie nabożeństwo w murach starego kościoła. Dwa dni później

rozpoczęto rozbiórkę.

Uroczystość poświęcenia rozbudowanego kościoła odbyła się 25 sierpnia 2002 roku. Hażlaski filiał oferuje wiele dodatkowych aktywności, m.in. chór, dziecięco-młodzieżową grupę wokalną Gloria (założoną w 2001 roku przez Wandę Michalik), spotkania dla młodzieży, seniorów, a także coroczne pikniki parafialne związane z Dniem Dziecka lub Dniem Matki, organizowane w przyparafialnym ogrodzie od 2005 roku.

Obecnym przewodniczącym filiału jest Zbigniew Dębiny. Brzeżówkę w Radzie Parafialnej reprezentuje Jan Król, obecny Kurator Parafii. Opiekę duszpasterską prowadzi obecnie ks. Marcin Podzorski.

Nabożeństwa w Hażlachu odbywają się:

- w pierwszą niedzielę miesiąca - o 8:30.
- w pozostałe niedziele - o 10:00.

Filiał Hażlach Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Cieszynie

43-419 Hażlach, ul. Spokojna 8

tel: 33 856 96 94

<http://www.parafia.cieszyn.org.pl/index.php/hazlach>

POPZEDNI ARTYKUŁ Z SERII

PD